

Esy-li spěwał,
Pitnje džělat,
Strowja cze
Sswójbnj statot,
A twój hwjatoł
Eradny je.

Sa staw spróznj
Napoł móznj
Lubosć ma;
Bóh pał hwěrnj
Pšes spał měrnj
Čzerjnosć da.

Njěch ty spěwaš,
Sswěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džen pał hwjaty,
Dušchi daty,
Wotpoczú ty.

S njebješ mana
Njěch czi kmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wotšew cze!
F.

Szerbiske njedželike kapjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Ssmolerjez knižiczišćežetni w Buduščinje a je tam ja shtwórtlětnu pšedpłatn 40 up. dostacž.

3. njedžela po šwj. Trojizy.

Jan. 16, 33.

Na šwěcze macze wy czěšnosć; ale budžcze dobreje nadžije, ja šym tón šwět pšewinył.

Dara pobožny, šwěrnj kšesćijan je ras prajil: „Ewangelijon bjes čerpijenja klišča do njebješ; čerpijenje bjes ewangelija do hele; ewangelijon i čerpijenjemi na semju.“ Derje a krótko je so i tym njebješke, helste a semšte žiwjenje i malo snamješčkami wosnamjenilo. Shtóž ma duchowne srosumenje, to lóhko srosymy a njetrjeba dolho wo tym so rosmyšlicž. — Wo tajkim nam na semi klišča ewangelijon i čerpijenjom. Čzeho dla? Dofelž šmy, kajzž šmy a dofelž semja je, kajkaž je. Tež i nascheho šwjateho šłowa kšiczi nam tutón šnył. Runje běšče knjes Jěsuš šwojim wuczomnikam šłódke šłowo prajil: „Do kame šym ja i wami rěčal, so bšchcze we mni pokoj měli“, a nětko doda k temu: „na šwěcze macze wy czěšnosć.“ —

Pokoj a czěšnosć — šda so, so so to hromadže stowaršicž njehodži, tak mačo, kaž so woda a wohen hromadže snjebetaj. A tola praji Jěsuš tym šamym ludžom, so woni w tym šamym čašju pokoj a czěšnosć směja, pokoj njenujzy w nim, czěšnosć pał wot šwěta a na šwěcze. Čzěšnosć bydli w dušchi, hdyž wona šebi žaneje rady wjazy njewě, hdyž wona špóšnaje, so je jej wšča pomoz šapowjedžena a kóždy wupucž šatškany, hdyž wona ani šwětkosće njenamaka, ani dycha nima; potom wona šdyhuje a so rudži.

Na niczo druhe tež tu myšlene njeje. Lědma běšče so Jěsuš k prawizy Božej šydnyl, lědma běchu japoschtoli šapoczeli Jěsušowi šwědkojo bycz, duž pšchindže tež na nich bėdjenje a czěšnosć. Nětk dyrbjachu wuczomnizy pšchi wščitkej šlabosći do bėdjenja a wojowanja štipicž i mudrosću a wědomosću, i wužměšenjom a lešnosću šwěta, je šwontownej šurowej mozu, haj, wojowacž mějachu i njewěru a šjawnej njepšcheczelniwošću pšchecziwo Bohu a i czěmnej pšchiwěru. To kapachu šylšy i woczom, krej so pšcheliwašche, to mějachu jaštwo a rječajny, šjawne kšostanje, krawne šudy a kšicze — i jenyš šłowom: czěšnosć a nišu na czele a na dušchi bjes kónza!

So pał Jěsušowi wuczomnizy šrjedža w czěšnosći šwěta mēr w šebi mějachu, šu woni czašto wopokasali. To njemóže ništo přecž, kotryž cziťa, šchtož šu w japoschtolšich škutkach a w listach pišali. Žim běšče jara derje snate, so to, šchtož jim njemēr a czěšnosć cziňješche, ani tak mózne ani tak trajaze njeběšche, kaž tón, w kotrymž mēr a pokoj mějachu; woni wjedžachu, so šwět, hacž runje so šwontownje šurowy a šašakly nastajješche a pokasowašche, tola šnutškownje pšchewinjeny je wot teho, kotremuž šlužachu. Teho dla Pětr w jaštwoje derje spi; hacž runje běšče jemu šłóšcž njepšcheczelow jara derje snata; a japoschtoljo w mazedonškim jaštwoje, hacž runje běchu jim šhribjet i puťami krawny šbili, šrjedž nozy Boha kšwala a so jemu džakujaja. A tak wješety a bohaty w šwojim pokoj a mērje je šawoł w šwojim dolhim jaštwoje w Časareji, so wón šwojim cziwilowarjam

pschivola: „Bóh chzynł, so bñšcže wy wšchitzy byli kaž ja.“ (Zap. št. 12, 6. 16, 25.)

Alle ł cžemu wjazy pschikladow, hdyž tola kóžde łopjeno w japoschtolškich skutkach a w listach to wosnamjeni a wobšwědžezi. Wažnišče je, so šo praschamy, hač my, kotřiž to čitamy, to tak prawje srojumimy, to reka hač my to je šamšneho šhonjenja srosumimy. Ša njepraju: šchto čžěšnosč je; — ach, to drje nimale wšchitzy čłowje-kojo snaja a nihto šebi po njej nježada. Ně, ale šchto to reka: mēr mēč šrijedža w čžěšnosčzi, a w čžěšnosčzach a bēženjach tola smērny a štrošchniwy bñč, dokelž je Šesuf pschi naš, kotryž wšchitko, wšchitko ł žiwjenju wodži —, to jenož jich mało snaje a do mało wutrobom jenož je to šapifšane.

A my, šmy my to tak prawje šhutnje nashonili? Ach, kaš husto hlada čłowješ tola jenož na to, šchtož je psched woczomaj; na šwonkowny bñšcž a na rjanosč; ale hladajmy radšcho na tamneho krawneho muža, kotryž wšchitko ł šwojemu šchizej čžehnje, štarych a mlodych, móžnych a šlabnych, wyšokich a nišich. Šak wērnyje wón nam tola wšchitkim praji: „Ša šym tón šwēt pschewinył“ (Zan. 16, 33). A my wēmny, so pschindže junu tón džeš, na kotrymž to žyke čłowještvo špōšnaje a došhoni: „A ja, hdyž powyšcheny budu wot šemje, počahnu ja wšchitkich ł šebi.“ (Zan. 12, 32.)

Šotom paš budžemy widžecž, so wšchitko, šchtož je šo wot dnja Šesufoweho šchizowanja a wot jeho ł njebju špicža štało, ščōncžnje tola jenož ł temu šobu pomhacž ma, so by jeho kraleštvo mēra na šemju pschiščlo a so wšchitko, šchtož je čłowški duch wunamakal, šo do jeho šwjateje šlužby štajicž ma, ł roššchěrjenju jeho kraleštwa a mozy.

Dha ščelcže pschewinjerjej palmy!
Šnjes Šesuf Šchryštuš dobył je!
Šsej wješ'le šanoschujcže psalmy,
Šdyž plakali pod šchizom šče!
Wón dobył je! Něšš žusomnizy
Tu čžerpja š nim a dobudu.
D šwjecžcže, wumoženi wšchitzy,
Něšš šhērlušch ł čžejcži jehnjecžu!

A tajkej krašnosčzi dobyčerja něhdy našch Šbōžniš dōšdže; a wón je tola tón šamy, kotryž w šwojich čžerpjenjach a w nušach štona, na pschiklad tam w šahrodže Gethjemane, hdyž krawny pōt jeho šwjate woblicžo kryjesche, hdyž wón na šwojimaj kolenomaj w prošche leži a woła: „Moja dušcha je šrudna hač ł šmjerczi.“

Šchtož paš najwjetšchi trošcht nam je a dobru nadžiju dawa, je tola wēštosč: „Tón Šnjes snaje tych šwojich“. A kaš wón naš snaje! Šinaš hač čłowje-kojo! Ššches šwonkowne rēcže a po šdacžu pobožne wašhnje, bñšcžate škutki njeda šo našch Šnjes šjebacž, ale wón hlada nuts hač do našcheje najšlubšcheje wutrobny. Šamakaš wón tebje šprawneho? Šbo dyrbi wón ša tym pschincž, so šy na wopacžnym pucžu a so wšchitke twoje džēlo a žiwjenje hōdnosčje nima, dokelž je něšchto čžinjene a šwonkowne?

D duž dži štajnje ł šwojemu Šbōžnišej a hladaj na njeho: kaš wón šo bēžzi a čžerpi, so by tón šwēt pschewinył; hladaj na njeho a prošuj šo, so by tež w tym tola někaš ša jeho štopami šlēdžil! Šjepraj, ja to nje-dokonjam: moja móž je šłaba. Wērno drje je: „Šty štary nješchecžel, wón jara móžny je“, ale šu tež šwēt,

našche čžēlo a čžert šhlni a móžni, Šesuf je tola móžnišchi, wšchaf je wón tón šwēt pschewinył. A pola njeho budžemy my junu domach, tam hladamy na jeho šwjate woblicžo, a šchtož nētko wēriny, tam šo nam šjewi. Duž, luba dušcha, wobšhowaj šwojeho Šnjesa pschi šebi, dha šo ničeho bojecž njetrijebašch; dha je twōj najšwērnišchi pschecžel a najšhlyšchi pomozniš pola tebje. Tež pošledni nješchecžel, šmjercž, ničžo njesamōže.

Šamjen.

M. Kencž=Šjelšecanski.

M ó j k š c h i ž .

(Š lēta 1871.)

Šdyž je želešnym šchizom debi
Šso wutrobity wojowaš,
Dha tajki wušnam waži šebi
A ma šōn ša najwyschšchi dar:
Wšchaf tale pñcha wot krala
Šu mišoščiznje špožčžena.

Tež ja šchiz želešny tu noschu,
Šiž wšchitkich kralow kral mi da;
Ša jeho šchčedru ruku kōschu,
Šo špožči mi rjad šchščžana,
Šiž wjele rješšche šnamjo je,
Šač wšchitke rjady kralowške.

To njesč, šchtož Boži šhu je nošyl,
Šdže wjetšchu čžesč žow nadešdu?
Wón šam je mi te čžernje wošyl,
Š nich paš šej rōžow wotžnēju.
Še jeho ruša šranika,
Dha wšchaf tež balsam podawa.

Mōj šchiz wón šobu na šo šladže,
Ach, njeje dha to trošchta doščž?
Šdyž ša nim kracžu w tajkej hnadže,
Mi š horja šhadža wješšoščž;
Šaj, š krawnym šchizom Šbōžniša
Šso mōj šchiz prawje pošwjecža.

Duž šwōj šchiz jako šnamjo čžesčže
Tež dale čžišche ponješju.
A šym šōn škožil — dha mi njesčže
Šchiz ł pošlednjemu bydlencžku;
Mi na row štajcže tōn panier,
Šo mōj proch kryje Boži mēr.

Ššym psches šchiz dōšchol tudy ł mēr,
Špiju wōžow španje we rowje
A džeržu Šchryšta šchiz ja šwēr,
Dha row nje šhowacž njebudže.
Wšchaf jutry tōn trošcht přēduju,
Šo džē šo psches šchiz ł žiwjenju!

K. A. Fiedleš.

Pucžowanje po Božim pišmje

abo

šajše myšle nadešdžech, Bože šłowo čžitajo.

Šodawa šwērny čžitaš „Šomhaj Bōh-a“.

1. šuši Mōššajšowe, 37 štaw.

(Šokracžowanje.)

15. Dokonjawišchi pucž do Šichema, njewuhlada Šosef nišdže šwojich bratrow. Duž namaka jeho muž, so šo šludžesche na polu; tōn šo jeho praschesche a džesche: Šoho pytašch?

16. Wón wotmolwi: Šy tam šwojich bratrow; prošchu čže, powješ mi wšchaf, hdyž woni pašu.

17. Muž džesche: Woni šu bjes dwēla wotžal přecž wotešchli a nješju wjazy w tutej štronje; pschetož ja šhlychach, so woni džachu: Šōjmy do Dothana. A Šosef džesche ša šwojimi

bratrami a namaka jich něhdže 5 abo 6 hodžin dalofo t polnozy w Dothanje tam, hdžež so Zefreelska runina sapocznje.

Josef pyta swojich bratrow a namaka tam swojich furowych njeprcheczelow, mordarjow lačnych ja krmju. Tak so často stanje, so pyta khory lětarja a nakhadža kmjercz; prawdoščę psched budnifom a namakasch njeprawdu, wěnoščę a jańdžesč do kow, pscheczelow a setkasch so i njeprcheczelemi.

18. Jato woni jeho nasdala widžachu, prjedy dyžli wón blifko t nim pschindže, radžachu woni, so bychu woni jeho morili.

19. A džesche jedyn t druhemu: Hlej, konaczł tudy dže.

20. Teho dla dha pójče, a sabijmy jeho, a čizimny jeho čželo do jamy, a rjekimy doma, so je ste swěrjo jeho sežralo; tak budžemy widžecž, sčto so jeho kony. Man pak, budželi so tež něsčto čžaža wo swojeho lubuška rudžicž, dha budže so tola skóncznje dyrbječ směrowacž.

Hlej, kajka žalofna hrěšna hlubina! Sakubowych kymow nje-wobjimuje jenicžy bratrowstwo, jich njedzerži jenož kama krew hromadže: woni maja towarstwo i Bohom, pschetož woni so kymnojo Božeho kłubjenja a woni maja namrēcž Bože žohnowanje. Woni so Israelski dom, požohnowanj i Božej hnadu. Dale nješbu tuczi kymnojo wotrostli w pohansej nozy; pschetož woni wjedža wo Abrahamowej wěrje a wo Abrahamowej pošluschnošči, woni so wobladaš Saafa a so klyšcheli se rta Sakuboweho šjewjenja Bože, woni so hladali na Sakubowe wušwječene žiwjenje, kotrež mělo jim kwečicž do wscheho žiwjenja. A tola je samičž Sakubowych kymow tak roshorila, so so womasaja i kwrju njewinowateho hólza, kotryž bě jich bratr, a hrošne hidženje je wsčě jich smyhlenja tak šputalo, so nimaja sa hrěch, so sčedžiwne nanowe wlohy do rowa dowjedu.

21. Rubenej pak běšche njekiča wutroba pschinarodžena; a wón so dopomni, so ma wón wošebite samolwjenje, dokelž bě i přemim narodženym njes bratrami; duž chyzsche wušlychawšchi, sčtož běchu bratija šebi srēcželi, jeho i jich rukow wutorhnyčž prajizy: Njesabijmy jeho.

22. Wojizy so, so jich roshorjenje hiščeže bóle šbudži, by-li byl zyle napšchecžiwneho smyhlenja, a so so skónczije bratrowski hněw na jeho njewali, džesche Ruben dale t nim: Njepšchelijče kwe, čizimče jeho do jamy, kotraž je blifko w puščinje, a nje-šložče ruki na jeho; tak jeho tež wotbudžecže, dokelž dyrbi w jamje skónczije tola tež wumrjecž, ale swojej ruzy njekiče womasali i bratrowskej krmju. Wón pak nochyzsche, so by wón trašch w jamje kónz wšal, ale chyzsche jeho jenož i woprědka i jich rukow wutorhnyčž, so by jeho pošdžišcho, bychu-li woni druhdže šadžahnyli, šradžu wuczahnyšchi t swojemu nanej šašo pschijwedł, kotrehož chyzsche prjedawšcheho njeskutka (35, 22) dla po něčim šašo šjednacž.

23. A sta so, hdyž pschindže Josef t swojim bratram, wušlešnychu jeho jeho dolhu pišanu šutnju, kotruž na šebi mějesche, na kotruž běchu so stajnje wuhladažy ju hněwali.

24. A mozowachu so jeho i hrošnymi šlowami: pscheradniko, njekrašniko! hacž runje bě jich na kolenomaj klecžo prošyl, a čizimnychu jeho do jamy. Sama pak běšche prošna a njeběšche žaneje wody w njej.

Tak je Bóh jeho wušhowal, so njeje so tepil; pošdžišcho pak je jeho tež wušhowal, so njeby tam hlodu wumrjel.

Tajke jamy nakhadžesč často w puščinje; jich dno je na wsčě sto stopnjow ščeroke, horka pak so wuske. W nich hromadža paštyrjo wodu pschi deščezikach; njendželi pak so ja dolhi čaž deščezika, dha so woda w jamach šhubi, tola na dnje wostanje hrošne blóto a žumpa ležo, a sčtož měl tam pschewyacž, by byl pomozu hódny. Tajke jamy naložowachu so často ja klódy (bértliny).

Bjes dwěla je Simeon, kotryž bě tež tamny njeskutk w Si-chemje škuczil, swojich bratrow narēcžal, a kotryž je byl přeni pschi skutku. Teho je tež pošdžišcho Josef wuwjasawšchi psched bratrami, sa rukowanje wobšhowal (42, 24).

Hdyž pak běchu bratija Rubenowy namjet pschijeli, woteńdže wón. Pschi Judowym namjecže, so bychu Josefa pschedali, njebě wón pódla. Tak bě móžno, so je so pošdžišcho (42, 22) na kwoju njewinowatoščę powołačž mohł.

25. Dokonjawschi šwój njeskutk šhdnychu so do trawy, a nje-štarajzy so wo bratrowe šrudne a štyšne štonanje chyzchu poščęž. Šenož Rubena Josefowe štyški do wutroby bolachu, so njemóžesche dlěje na nje pošluchacž; duž wopuščeži swojich bratrow, so by šebi škladny čaž šhladal, hdžež móhl Josefa i jamy wuczahnyčž.

Wjes tym pošbėhnychu bratija kwojej woczi a hladachu, a hlej, šadło ismaelskich abo arabskich pschekupzow pschindže i Gileada, se šajordanskich krajnow bohattyh na krašnych paštwiščezach a derje-wonjazyh šelach. Blifko tam bydlachu i džela Šmaelitowi potom-nizy. A pschekupzy se swojimi wjelbludami nješechu korjenje, wonjazu žalbu a maru a čžehnichu do Egyptowskej.

Tuczi Šmaelszy rěfaju pošdžišcho Wídžianizy; wobaj šplahaj štaj Abrahamowi potomnizy, tamni Šagarini, tuczi Šeturini. Tuczi běchu džiwje halošy na ščtomje, kotremuž běšche so šlubjenje do-štalo. Dokelž běchu džiwje halošy, buchu hižo šahe do wuššechtrje-nych narašchich krajnow wuhnaczi; tam dostachu po čžašu šhro-madne mjeno „džeczi t ranju“ a šjednocžichu so, dokelž wukha-džachu wot jeneho wótza a dokelž běchu živi po něfajkim wušchnju, kaž t šamemu powošanju. Dokelž pak běchu njestajnemu a psche-menjazemu pschihileni, šaběrachu so hižo šahe i wukowarštwom.

Gileadstu krajnu so pošdžišcho Rubenowy, Šadowy a pošljoza Manasšoweho šplaha sa kwoje šyblisčezča dostali; po čžašu Babel-škeho šajecža rěfajše krajina Šerejška.

Tuczi pschekupzy pschindžechu po pušču, kotryž i Gileadsteje niže Genezaretšeho ščora psches Šordan a potom psches Zefreelsku runinu džesche a škónczije dale Dothana so i wulkej dróhu, po kotrež karawany i Damaškuža do Egyptowskej šhodžachu. My šnajemy, so so wot praštareho čžaža šem wukowarške karawany do bohateje Egyptowskej krajiny šhodžili a so so šami kralojo je wošebje šarjadowali.

26. Tehdom džesche Šuda, dokelž njebě w jeho wutrobje hida psched šamordowanym bratrom hiščeže zyle wotemrjela, so wón wuhladažy pschekupzow najpřeni šebi pomyšli, tak móhli Josefa wotbyčž, jemu žiwjenja šakhowajzy, t swojim bratram: Ščto nam pomha, so my swojeho bratra morimy, a jeho krew potajimy? Morili šmy jeho tola skónczije, dany jemu w jamje wumrjecž, a jeho krew budže wobškoržizy naš t njeby wolačž, potajimy-li tež wscho nanajšepje.

(Šofracžowanje.)

Wšhelake i bliska a i daloka.

— Pschichodnu njedzeli směje so šerbške kemščenje w Draž-džanach. Wodžer našchich šerbškich kemščenjow, knjes šarač rycžer Šakub, špowjednu wučžbu džerži a knjes šarač rycžer Šubiza předomanje.

— Na Šana, 24. t. m., budže mišionški šwjedžen we Wóšlinku.

— Knjes šarač Šandrik w Malešchezach šwječesche 10. junija šwój 25 lětny šastojuški jubilej. Wutrobne wopolašma pscheczelneje lubošče dostachu so jemu na šwjedženškim dnju. W mjenje našcheho šerbškeho duchownštwu pschindže deputazija pod wodženjom knjesa šararja rycžerja Šakuba, kotraž jemu i wutrobnyh šbožo-pscheczom rjanu dar pschepoda. Wily Bóh chyzł jemu žohnowanje špožčicž na dalšchi pušč jeho dušchowpaštyrškeho škutkowanja. Wošebje chyzł jemu wuhojenje wot wocžazeho čžerpjenja, pod kotrymž ma so tysčicž, wobradžicž!

— Wulka radoščę dže psches šatški kraj, so so i lubowanym kralom Šlbertom i Božej pomozu šašo poššchuje a so mamy rjanu nadžiju, droheho muža hiščeže t šbožu našcheho wótzneho kraja šdžeržecž.

— Šatški šejm je so rošeschol. Šuradžena šejma so tež šrudne pošnacže pschijeske. Šajšrudnišche běšche, so běchu so pjenježne wobštejnosče w Šatškej ščetro šhubjenšchile, tak so nje-móžesche so wšele ja šjawne naležnosče, wošebje sa želesnizy, pschiswolicž. Dokelž šejm teho winu dotalnemu finansnemu ministrej dawajše, je tón wot swojeho šastojuštwu wotšupicž dyrbjal. Pschi tyšle pjenježnyh wobštejnosčach běšche nušne, pušč pytačž, so by štat wjazy dokhodow dostal. Duž dyrbjesche so nowy dawkowy šakoš namjetowacž. Šo nacžišku tehole šakonja so dawł na šamoženje kaž drje w pjenješach kaž w gruntach pošljozi, so pak dotalny gruntowy dawł španje. Šajški šakoš so tež wot drugeje komory pschija, ale wot přenjeje šadžizny. Pschi šhromadnym jednanju so potom šamoženški dawkowy šakoš na hotowe pjenješy pschija, niž pak na ležomnosče. Gruntowy dawkowy šakoš wostanje a t dokhodnemu šakonjej so hiščeže 25 procentow pschidryi. Šolóženje dostawa so šwójbnemu nanej, kiž ma wjazy džeczi. Na kóžde džeczo móže 50 hriwnow wocžahnyčž a wón so i naj-mješča wo jenu klašy niže štaji. Ša powyščenje dokhodow štatnyh šastojuškow so bohuzel pschi tyč wobštejnosčach ničžo pschiswolicž njemóžesche, šhiba so šastojušy w městach mału pomoz

č pláczenju bydlow dostanu. Zelesnizow je so jara malo pschiswolilo. Sa naschu Łužicu so ani jena pschiswolila njeje. Sdnyž so nadžachmy, so budže nětko tola zelesniza wot Wósborta do Radworja dotwarjena, mamy tež hišče pšes dvě lěče čačac, dokelž ma ja dvě lěče so jendžazy sejm hagle pošlednje pjenjej ja twar trěbne pschiswolicež. Lěpše so so wuhlady sežinile ja daletwar zelesnizy wot Rakež do Hródk, dokelž je jakska wyschność wuprajila, so je rad swólniwa, do jednanja i Pruskej wo teje zelesnizy stupicž.

Rajke budže wjedro?

So čžeštin.
(Stónčenje.)

Sapocžatk je hižo rjany a dobry. W fěwjerneje Amerizy na pich. we Washingtonje dostawa Smithsonski wustaw kóždy džen pomječe wo wjedro se wschěch róztkow wschěrofik, dalofik „sienoczenych fěwjerne-amerikaniskich statow“. Kóžde wšelake wjedro wosnamjenja so na malej kharče krajiny, hdžež runje tole wjedro je, se wschelakej barbu; tele kharťki pschilěpja so na wulku kharťku, kotraž we wustawskej sali wiša. Tu móžejš i jonym pohladnjenjom pschewidžecž, kajke je po zylej republizy na wschěch móžnych róztkach wjedro, potom pak tež, kak wjedro postupuje, to rěka, kajke bě wčera, ja wčerawšim a přjedawšim dny. Powščitownje wukhadža wjedro wot wječora a rošchěrja so wot tam dale a dale. Tak hodži so čžešče derje wjedro na dwanaće hodžin do čaša prajicž.

Tež w Europje sažojuja so podobne stazije, wošebje w Sěndželskej, Hollandiskej, Franzowskej a druhich pschimórskich krajach. W Sěndželskej na pich. kóždy džen rano mjes wošmej a džewjatej hodžinu se wschěch stron do Londona telegrafuju, kak hdže i wjedrom steji, kak wložny je powětr, kajki a kak hylny wěšit duje, hacž je samróčene abo jagne. Tež do Parisa telegrafuju to, sčtož so we hłownych pschimórskich městach stawa, kaž saž na wopak i wjetšich franzowskich městow do Londona. Wopoldnju mjes drugej a tšeczej hodžinu pschikhadžeja powječe i Amsterdama a Lissabona. Sčtož so tak nashoni, jestaja a napišuje so hnydom. Njetreba-li so na nicžo wošebite čačac, je dželo Londonskeho meteorologiskeho observatorija, kaž tajkim stazijam rěkaja, stónčene. Sinaf pak je, hdž je hdže njewjedro nastalo abo nastacž hrošy, tu telegrafuje so hnydom na wschě pschimórskie stazije, so bychu snamjenja wutylki, kotrež maja ludži na hrošne wjedro kěžbnych čžinicež. Tele snamjenja so wulke čžorne plecžene korby. Tajki korby wupowěšuje so na wyšoku žerdž, so by daloko po morju widžecž byl, runjež niz i njewobronjenym wóčtkom, tola i dalokowidom. Wot telegrafnych stazijow du hnydom skoku póšly i wschěm pschibrojžnym strážam, so bychu tež tu tajke snamjenja wupóšcheli. Tak wě w krotkim čžaku zly Sěndželski brjóh wo njewjedro, kiz hrošy, a lódže, kotrež chychu wujecž, wóčaknu w pschitawje na lěpšiji čžaf. 6. februara 1861 dachu tak přeni krocž snamjo, so so njewjedro bliži. Ludžo drje so i woprědka i temu smějachu, tola to je so jim hižo dawno wostudžilo a nětko so meteorologiskim stazijam jara džakowni.

Tež w Budyschinje mamy i najnowšeho čžafa tajku staziju, wot rataškeje schule sažoženu. Pschispominam, so je tole observatorium pschewidžecž městom na rašskej stronje mjes Tuchorjom a dwórniščežom. Tu so wěz tak sarjadowali, so na wyšoku žerdž tji plecžene bubony abo korby wutylku, je-li hrošne wjedro wočžaknuja, dwaj, je-li so pschemenjateho a jedyn, je-li so rjaneho wjedra nadžijeja. Njewjedža-li nicžo praveho, njewutylku nicžo.

Hornž smilnošče.

Tam widžišč žony po hašy stupacž, na khibjecze korby polny kulojtych hornžow. Wulke kulojte hornžy maja w Indiskej. Hornž placi 12—15 np. Hornčej je swoju žonu i čžeškim korbon wočžejil a ju i njelubosčiwym napominanjom nicžo rošbicž wupóšlak. Ssnano je jej žamo puki lubil, hdž wschitko njerospšcheda.

Hornžy drje wjele se smilnošču čžinicež nimaja, hdž naschu smilnošču na to licžimy, i čžimž na wobohu stulenu pohanku hladamy.

Wona je do wšy dósčla. Sej so derje pschedawa. Na jejne wolanje: „Hornžy, hornžy!“ hnydom i přenjeje kěže žona wuńdže. Wona je derje swobledana. Duž je widžecž, so tam bohacž ludžo

bydla. Wona pak wola: „Wny trjebamy hornž smilnošče.“ Sdny bychmy pol hodžiny, předy pschisšli, bychmy wadženje a šwarjenje šlyšecž móhli. Žona běše na pschewodženje swojeho nana šapucžowana byla. Žako so po 3 njedželach domoj wróczi, doma došć hněwanja namaka. Wboha pschichodna džowka, bojasne džěcžo wot 11—12 lět, běše džě hižo pschezo po tym, so běše ju jejny 16 lětny mandželski ja žonu do domu pschiwjedl, bicž a storkacž dacž dyrbjala. Dženka pak šahadžesche pschichodna macž kaž džiwja. Njenujzy so pokasa, so běše mala Nuttanel hornž smilnošče rošbila a so teho dla winojty wopor, rajš, Brahmanam so pschijekł njeběše. Stara šahadžesche a harowasche. Nětko so wěšo šweczi mužojo rošhněwaja a ja šwójbu wjazy njepošča. A kajke budže to nješbože!

Pohanjo w Indiskej maja njenujzy to waschnje, wschědnje pschi rajšwarjenju horstku do wošebiteho hornža sežinicež. Nahromadženy rajš so wob tydžej juntrócž Brahmanam pschepoda. Ssamo kładzi, kofšiz dyrbjaja žebi to wotlutowacž, tón wopor tamnym hordym, derje so žiwjazym mužam pschijekł. A to pohanjo smilnošču njenuja; a i tym myšla žebi šbože dušchow šašlužicž.

Slej, tam jednora žyrkwicžka, žadny napohlad w pohanskim kraju, kotryž je polny pschibojstich templow. Šóbla steji šnadna kěžka, w kotrejž čžornobruny krajny předač bydli. Nutška je čžicho a žane šwarjenje šlyšecž njeje. Žow je wschelake wjele hinasche hacž w pohanskim domje. Najstarscha džowka, 17 lět stara, je hišče nježenjena — ja pohanow žalofna myšl. Wona chze wučžerške pruhowanje čžinicež. Njane holzy a hólzy so druge džěczi. Šak šlyšecža so čžorne wóczi w radošči nad čžestnym wopštom bělych mišioniskich pschecželow.

Rady bych powjedal, sčtož žym 4. adventa 1890 w tajkim šarskim domje wschitko wohladal. Tola to so žuma dla njehodži, tak pišche mišionar. Duž jenož to jene. W kuchinje so mi rajšwarjenje wukadowasche. Duchowny praji: „A to je našy hornž smilnošče“, kaž by wo něčim rěčal, sčtož so žamo wot žebje rošumi. Ža prošach wo rošjašjenje. Žow so kóžda horstka rajša ja kładny na bok sežini. Mi běše hašba. Tajke porjadne, kšesčžianste dobrotucžinjenje pola naš njeje. Njemóhli něšcho wot indiskich kšesčžianow nawutnyčž?

Hagle pošdžičo žym šhonil, so je waschnje i pohanišwa. Duž žebi myšlach: w mišionistwoje tón šnješ husto šwoje šlowo dopjelni: Šlaj, ja čžinju wschitko nowe.

K rospominanju.

Mižionar Samuel Hebich běše po swojim wróczenju i Indiskeje juntrócž na mišioniskim šwjedženju w Baselu pschitomny. Wo swojim waschnju wječor w šahrodže mišioniskeho doma někotrych mišioniskich wučžomžow ja šhornat wsja a so jeneho po druhim praschesche: „Šy ty tež tvojou wutrobu temu šbožnikaj dal?“ Pschi tym pschidže tež i mišionistemu hoščež, kiz nětko w mēre spi. Na to praschenje: „Šy ty swoju wutrobu temu Šbožnikaj dal?“ wotmolwi tón: „Ně!“ Hebich se špodžiwanjom a nimale hněwny na njeho hladasche. Duž mišioniski hošč dale praji: „Wón je mi ju wšak.“ Hebich so smějese a běše i tym wotmolwenjom jara špokojny. Mižioniski hošč drje běše žebi na to šlowo myšlit: To njewišy na někoho honjenju a běhanju, ale na Božej smilnošči abo na to druzi: „Wón bě mi pschěšlyny.“

Sčtož chze i pschěžy tykauž mēč, dyrbi najpředy nalěče wóčžakacž.

Na praschenje jeneho šeršchty: „Sčto myšlicze wo Šesufu?“ wotmolwi roššwěllený muž: „Sčto myšlicze wo wutupjenju Šerusalem?“

Wot škeho šwědomnja čžwilowana wutroba, to je hela: ale wěrna wutroba, to je paradiz.

Pschecželow šesnajesč w nušy.

Daliske dobrowólne dary ja wobohu armeniske šyroty:

M. M. ša wobohu džěczi hjes šarschich . . . . . 10 hr.

W njenje wobohich šyrotow praji wutrobný džal

Gólcž, redaktor.